

ΜΕΓΑΛΟΣ «πόλεμος» γίνεται τον τελευταίο καιρό στα έγκατα της Γης στην περιοχή του Αιγαίου. Συγκρούονται απηλκώς οι δύο τεκτονικές λιθοσφαιρικές πλάκες, η ευρωπαϊκή που κινείται ζωηρά με κατεύθυνση προς το Νότο και η αφρικανική που ανεβαίνει προς Βορρά.

Της Ντίνας Εξάρχου

**ΕΥΡΩΠΗ
ΚΑΙ
ΑΦΡΙΚΗ
ΠΗΡΑΝ
ΤΑ... ΟΠΛΑ
ΣΤΑ
ΕΓΚΑΤΑ
ΤΗΣ ΓΗΣ**

τύπος Η ΖΩΗ ΜΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 Δεκεμβρίου 1992

Η ΓΕΩΛΟΓΙΚΗ Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών εκτιμά ότι οι τέσσερις μεγάλοι σεισμοί που έγιναν το Νοέμβριο στα Κύθηρα (6,5 Ρίχτερ), στο Γαλαξίδι (5,9 Ρίχτερ), στη Σάμο (6,2 Ρίχτερ) και στη Χίο (5,1 Ρίχτερ) οφείλονται στη σύγκρουση των δύο τεκτονικών λιθοσφαιρικών πλακών.

Ο λέκτορας της σχολής κ. Ευθύμιος Λέκκας, ο οποίος συνήθως δεν πέφτει έξω στις προβλέψεις του, «περιμένει» νέο μεγάλο χτύπημα του Εγκέλαδου σε μία, δύο ή περισσότερες περιοχές που γειτνιάζουν με τα σημεία σύγκρουσης των δύο πλακών.

Η σύγκρουση αυτή γίνεται κατά μήκος του λεγόμενου τόξου του Αιγαίου, το οποίο ξεκινάει 15 χιλιόμετρα δυτικά της Κέρκυρας, κατεβαίνει στην Κεφαλονιά σε απόσταση 15 χιλιομέτρων προς δυμάς, περνάει στη συνέχεια δυτικά της Ζακύνθου σε απόσταση 20 χιλιομέτρων, περνάει νότια της Καλαμάτας σε απόσταση 30 χιλιομέτρων, νότια των Κυθέρων σε απόσταση επίσης 30 χιλιομέτρων, «αγκαλιάζει» μετά την Κρήτη περνώντας πολύ κοντά - 15 περίπου χιλιόμετρα - από το νοτιοδυτικό και το νοτιοανατολικό άκρο της και καταλήγει νοτιοανατολικά της Ρόδου σε απόσταση 30 χιλιομέτρων.

«Στις περιοχές από όπου περνάει το "τόξο του Αιγαίου", τονίζει ο κ. Λέκκας «μπορεί να έχουμε ακόμη και αύριο ένα σεισμό 7 Ρίχτερ. Μπορεί, όμως, ο σεισμός να γίνει και σε δέκα χρόνια. Τίποτα δεν είναι σίγουρο διότι κανένας επιστήμονας και καμία στατιστική δεν μπορούν να προβλέψουν τη συμπεριφορά της φύσης. Πρέπει, λοιπόν, να φυλάμε τα ρούχα μας πάντα και να μην αφήνουμε τον κόσμο στο εφησυχασμό».

ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ

«Η άποψή μου ότι μπορεί και αύριο να έχουμε ένα μεγάλο σεισμό 7 Ρίχτερ στην Κεφαλονιά, στη Ζάκυνθο, στα Κύθηρα ή στη Ρόδο ενισχύεται ακριβώς από το γεγονός ότι τον τελευταίο καιρό οι γεωδυναμικές διεργασίες στην περιοχή μας

ΠΑΝΩ, άλλο ένα γκρεμισμένο σπίτι στο Ελαιχώρι της Καλαμάτας. **ΔΕΞΙΑ**, ο λέκτορας της Γεωλογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ευθύμιος Λέκκας, περιμένει σεισμό 7 Ρίχτερ αλλά δεν μπορεί να προσδιορίσει το χρόνο.

ΦΟΒΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΣ ΤΟ «ΤΟΞΟ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ»

είναι έντονες. Οι πιο επικίνδυνες περιοχές είναι αυτές που βρίσκονται στο "Τόξο του Αιγαίου". Αυτό δεν σημαίνει, βέβαια, ότι και κάπου αλλού στην Ελλάδα, στα Τρίκαλα π.χ. αποκλείεται να έχουμε ένα μεγάλο σεισμό...»

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των γεωλόγων δύο εξαιρετικά επικίνδυνες περιοχές που γειτνιάζουν με το «Τόξο του Αιγαίου» είναι οι περιοχές της Καλαμάτας και της Σπάρτης.

Η Σπάρτη οριοθετείται και αυτή από δύο μεγάλα παράλληλα τεκτονικά ρήγματα πρώτου βαθμού και από δύο «τεκτονικά κέρατα», τον Ταύγετο και τον Πάρνωνα. Επικίνδυνο είναι και το ανατολικό «πόδι» της Λακωνίας. Η παραλία ολόκληρη στο Λακωνικό Κόλπο «χορεύει» ακατάπαυστα μέσα στους αιώνες, με αποτέλεσμα σε άλλα σημεία να βυθίζεται η στεριά στη θάλασσα αργά αργά και σταθερά και σε άλλα σημεία να σηκώνεται!

Αν ανέβει κανείς στα βουνά κατά μήκος της διαδρομής Ασωπού - Δαιμονίας θα βρει άφθονα απο-

λιθωμένα όστρακα σημαδι ότι τα βουνά αυτά βρίσκονταν κάποτε μέσα στη...θάλασσα!

«Το ίδιο συμβαίνει», λέει ο κ. Λέκκας «και στον Ολυμπο με τους περίφημους "πουρίτες" που δεν είναι τίποτα άλλο από απολιθωμένα όστρακα, καθώς και στον Παρνασσό, όπου βρίσκεις και εκεί παρόμοια πράγματα. Αυτό σημαίνει ότι και ο Ολυμπος και ο Παρνασσός βρίσκονταν πριν από 70 εκατομμύρια χρόνια μέσα στη θάλασσα»!

Γυρίζουμε πίσω στο ανατολικό «πόδι» της Λακωνίας και αναφέρουμε ότι στην Πλύτρα, η οποία οριοθετείται από δύο μεγάλα τεκτονικά ρήγματα, υπάρχει καταβαθρόσημο του εδάφους εξαιτίας ενός μεγάλου σεισμού, ο οποίος έγινε σ' αυτή την περιοχή στα Βυζαντινά χρόνια και είχε ως αποτέλεσμα να βυθιστεί το μισό χωριό μέσα στη θάλασσα. Με δύο απλά σύνεργα - μία βάρκα και ένα «γυαλί» χταποδιών - μπορεί κανείς να την απολαύσει τη βυθισμένη βυζαντινή Πλύτρα.

Ενα άλλο επικίνδυνο σημείο είναι το τεκτονικό ρήγμα πρώτης τάξεως της Αταλάντης.

ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ

«Το ρήγμα αυτό», λέει ο κ. Λέκκας «ενεργοποιήθηκε στο τέλος του περασμένου αιώνα και έδωσε ένα μεγάλο σεισμό στα Καμμένα Βούρλα και στον Βόρειο Ευβοϊκό Κόλπο που είναι και αυτός ένα τεκτονικό βύθισμα. Στο σεισμό αυτό βούλιαξε ολόκληρη η παραλία των Καμμένων Βούρλων και μπήκε η θάλασσα στη στεριά σε βάθος εκατό μέτρων! Εγιναν πολλές κατολισθήσεις και μεγάλες καταστροφές στην περιοχή. Να σκεφθείτε ότι το έδαφος είχε γίνει σαν...μέλι! Από το

ρήγμα της Αταλάντης κινδυνεύει άμεσα η Αθήνα διότι, σε ευθεία γραμμή, βρίσκεται σε απόσταση 120 χιλιομέτρων, δηλαδή σε απόσταση βολής... Όλα αυτά, καταλήγει ο κ. Λέκκας «δεν τα λέμε για να πανικοβάλλουμε τον κόσμο. Τα λέμε για να φροντίσουν οι κάτοικοι στις επικίνδυνες περιοχές να θωρακίσουν τα σπίτια τους και η Πολιτεία να φροντίσει να φτιάξει σχέδια έκτακτης ανάγκης».

**Η Ιστορία
δείχνει
Σπάρτη
-Κύθηρα**

Η ΙΣΤΟΡΙΑ αναφέρει μεγάλους σεισμούς στην περιοχή της Σπάρτης. Ο Κικέρων και ο Στράβων λένε ότι το 550 π.Χ. έγινε μεγάλος σεισμός στην περιοχή, ο οποίος μάλιστα είχε προβλεφθεί από τον Αναξίμανδρο το Μιλήσιο.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των σύγχρονων γεωλόγων ο σεισμός αυτός ήταν 7 Ρίχτερ και είχε σαν αποτέλεσμα να κατακλυσθεί η Σπάρτη από βράχους που έπεσαν από τον Ταύγετο.

Ενα άλλο μεγάλο σεισμό στη Σπάρτη (περίπου 7 Ρίχτερ) που έγινε το 484 π.Χ. αναφέρει ο Πausanias. Στο σεισμό αυτό σκοτώθηκαν 20.000 άνθρωποι. Ελάχιστα σπίτια της πόλης έμειναν όρθια.

Ο Πλούταρχος αναφέρει ένα τρίτο μεγάλο σεισμό (περίπου 6,5 Ρίχτερ) που έγινε στη Σπάρτη το 492 π.Χ. Στο σεισμό αυτό «ανατινάχθηκε η κορυφή του Ταύγετου».

Ο Θουκυδίδης αναφέρει ένα τέταρτο μεγάλο σεισμό στη Σπάρτη (περίπου 6,5 Ρίχτερ) που έγινε το 421 π.Χ. Στα Κύθηρα έγιναν τον περασμένο και τον προπερασμένο αιώνα τρεις μεγάλοι

σεισμοί. Ο ένας έγινε το 1750, ήταν μεγέθους 7 Ρίχτερ και είχε σαν αποτέλεσμα να σκοτωθούν δύο χιλιάδες άνθρωποι στο νησί.

Ο δεύτερος έγινε το 1798, ήταν κι αυτός περίπου 7 Ρίχτερ και προξένησε μεγάλες καταστροφές στα σπίτια. Ο τρίτος έγινε το 1866, ήταν και αυτός 7 Ρίχτερ και προξένησε πολλές ζημιές. Έγινε και το 1903 ένας μεγάλος σεισμός στα Κύθηρα, ο οποίος είχε σαν αποτέλεσμα να σκοτωθούν δύο άνθρωποι και να...αναποδογυρίσουν πολλά σπίτια του νησιού.

Στη Μάνη έγινε ένας μεγάλος σεισμός το 1867 που είχε σαν αποτέλεσμα να...σκεπασθεί το Γύθειο από τα κύματα της θάλασσας - τα «Τσουνάμι» - όπως ονομάζουν οι γεωλόγοι τα θαλάσσια κύματα που συνοδεύουν τους μεγάλους σεισμούς.

Το 1926 έγινε ένας μεγάλος σεισμός (7,2 Ρίχτερ) στο ανατολικό «πόδι» της Λακωνίας, ο οποίος προξένησε μεγάλες ζημιές στη Νεάπολη, στους Μολάους και στην Πλύτρα.

Στο Ελαιχώρι της Καλαμάτας οι κάτοικοι θα θυμούνται για πολλά χρόνια τον Εγκέλαδο του 1986. Στο πέρασμά του κατόστρεψε δεκάδες σπίτια όπως αυτό της φωτογραφίας.